

Bruksela, dnia 27 lutego 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 19/2013

Sprawozdanie ze spotkania Sekretarzy Generalnych parlamentów Unii Europejskiej

Nikozja, 10-11 lutego 2013 r.

1. Uwagi wstępne

W dniach 10-11 lutego 2013 r. odbyło się w Nikozji spotkanie Sekretarzy Generalnych parlamentów narodowych Unii Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i parlamentów państw kandydujących. Celem spotkania było przygotowanie Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej, która odbędzie się w dniach 21-23 kwietnia 2013 r. Spotkaniu przewodniczył Sekretarz Generalny Izby Reprezentantów Cypru - **Socrates Socratous**.

Na spotkaniu stronę polską reprezentowali: Minister **Ewa Polkowska** - Szefowa Kancelarii Senatu RP oraz Minister **Lech Czapla** - Szef Kancelarii Sejmu RP.

2. Omówienie postępów we wdrożeniu konkluzji ostatniej Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE

Podczas swojej mowy wstępnej pan **Socratous** powiedział, że od czasu poprzedniej Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE, która odbyła się w Warszawie w kwietniu 2012 roku, osiągnięto postęp w odniesieniu do Konferencji Międzyparlamentarnej ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB) i Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) oraz współpracy parlamentarnej w ramach Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej.

Następnie sekretarz generalny Socratous omówił pierwsze posiedzenie Konferencji Międzyparlamentarnej ds. WPZiB i WPBiO, zorganizowanej przez Izbę Reprezentantów w ramach wymiaru parlamentarnego prezydencji cypryjskiej w Pafos, w dniach 9-10 września 2012 roku. Pan Socratous odniósł się w szczególności do obecności Wysokiej Przedstawiciel Unii Europejskiej do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Catherine Ashton. Podkreślił, że ważne jest, aby Wysoka Przedstawiciel była obecna na wszystkich posiedzeniach Konferencji w celu zagwarantowania dialogu i ważnego wkładu parlamentów w promowanie kierunków i celów UE w tej dziedzinie.

Odnosił się również do regulaminu przyjętego w trakcie posiedzenia oraz do kwestii powołania komisji ad hoc ds. przeglądu złożonych poprawek, które ze względu na ograniczenia czasowe, nie zostały dotychczas przeanalizowane. Prezydencja irlandzka będzie odpowiedzialna za utworzenie tej komisji i przeprowadzenie dokładnej analizy wszystkich nierozstrzygniętych kwestii. Nawiązując do tego, pan Socratous wspomniał, że celem będzie również przedstawienie rekomendacji Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE za 1,5 roku. Wreszcie, pan Socratous mówił o propozycji cypryjskiej prezydencji, która ma być przedstawiona na następnym posiedzeniu Konferencji Międzyparlamentarnej ds. WPZiB i WPBiO, która odbędzie się w Dublinie w dniach 24 i 25 marca 2013 r., dotyczącej sposobów na zwiększenie kontroli procesów demokratycznych zachodzących w państwach południowego i wschodniego regionu basenu Morza Śródziemnego. Izba Reprezentantów ma zaproponować utworzenie misji rozpoznawczej w krajach tzw. Arabskiej Wiosny.

Ponadto Pan Socratous powiedział, że dyskusja na temat artykułu 13 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej, mająca na celu przygotowanie współpracy parlamentarnej w tej dziedzinie, została uwzględniona w porządku obrad

Konferencji Przewodniczących. Pan Socratous odniósł się również do Europejskiego Tygodnia Parlamentarnego, zorganizowanego w dniach 28-30 stycznia 2013 przez Parlament Europejski w Brukseli, gdzie miały miejsce dyskusje na tematy związane z europejskim semestrem.

2 marca 2012 r. 25 państw członkowskich UE podpisało Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu (TSKZ), który wszedł w życie 1 stycznia 2013 roku. Traktat zmierza do wzmocnienia filara gospodarczego unii gospodarczej i walutowej poprzez przyjęcie reguł mających na celu wzmocnienie dyscypliny budżetowej i koordynacji polityk gospodarczych oraz poprawę zarządzania strefą euro.

Zgodnie z art. 13 Traktatu:

Zgodnie z postanowieniami tytułu II Protokołu (nr 1) w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej załączonego do Traktatów Unii Europejskiej, Parlament Europejski oraz parlamenty narodowe Umawiających się Stron wspólnie ustalą organizację oraz działania informacyjne w odniesieniu do konferencji przedstawicieli odpowiednich komisji Parlamentu Europejskiego i przedstawicieli odpowiednich komisji parlamentów narodowych mającej na celu omówienie polityk budżetowych oraz innych kwestii będących przedmiotem niniejszego Traktatu.

W raporcie przewodniczącego Rady Europejskiej Hermana van Rompuy'a „W kierunku faktycznej unii gospodarczej i walutowej” z 5 grudnia 2012 r. przypomniano, że organizacja i zasady działania współpracy opartej na art. 13 powinny zostać określone wspólnie przez Parlament Europejski (PE) i parlamenty narodowe (pkt. 2, s. 17). Zostało to potwierdzone w konkluzjach Rady Europejskiej z 13-14 grudnia 2012 r., zgodnie z którymi „Parlament Europejski i parlamenty narodowe wspólnie określą sposób organizacji i promowania konferencji ich przedstawicieli w celu omówienia kwestii związanych z UGW” (pkt. 3, s. 5)

Podczas dyskusji, pan **Dzintars Rasnačs**, sekretarz generalny parlamentu Łotwy, powiedział, że pomimo przyjętych środków oszczędnościowych, UE nadal ma problemy będące konsekwencjami kryzysu gospodarczego. Dodał, że środki oszczędnościowe przyjęte na Łotwie okazały skuteczne i wyraził nadzieję na ożywienie europejskiej gospodarki, w szczególności w świetle rychłego przystąpienia Łotwy do strefy euro. Wyraził również poparcie dla przystąpienia Chorwacji do Unii Europejskiej.

Pan **Kieran Coughlan**, sekretarz generalny Izby Reprezentantów Irlandii, przekazał uczestnikom więcej informacji na temat drugiego spotkania Konferencji Międzyparlamentarnej ds. WPZiB i WPBiO, które odbędzie się w Dublinie w dniach 24 i 25 marca 2013 roku. Powiedział, że komisja ad hoc będzie utworzona, w związku z mandatem udzielonym podczas Konferencji na Cyprze i że w celu zagwarantowania równowagi między efektywnością i integracją, będzie utworzona również mniejsza grupa robocza.

Pan **Alain Delcamp**, Sekretarz Generalny Senatu Francji podkreślił, że tworząc nową międzyparlamentarną konferencję, która ma powstać w oparciu o art. 13 Traktatu o

stabilności, koordynacji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej, należy pamiętać o trudnościach związanych z wdrożeniem struktury współpracy w ramach WPZiB i WPBiO. Cały entuzjazm związany z tamtą współpracą został zastąpiony długą dyskusją na temat błędnego zagadnienia liczby miejsc w delegacjach parlamentarnych. Przypomniał, że Unia Europejska musi sobie radzić z wielkimi problemami stabilności budżetowej i wzrostu gospodarczego i podkreślił potrzebę utworzenia tej konferencji. Jednak w celu jej utworzenia każda z delegacji powinna jasno określić swoje stanowisko. Co więcej, nie można przejść do konkluzji bez odpowiedniego przygotowania. Zasugerował, by w celu dobrego przygotowania dyskusji, należy najpierw odbyć konsultacje np. w ramach trojki Sekretarzy Generalnych lub poprzez współpracę bardziej doświadczonych sekretarzy, w celu osiągnięcia realistycznego kompromisu.

Pani **Jacqueline Biesheuvel**, sekretarz generalny Izby Reprezentantów Niderlandów wyraziła uznanie dla organizatorów konferencji w Pafos i powiedziała, że ocena powinna zostać przeprowadzona przed 2014. Podkreśliła także potrzebę zbliżenia obywateli do Unii Europejskiej.

Pan **Klaus Welle**, sekretarz generalny Parlamentu Europejskiego, przekazał uczestnikom informacje na temat Europejskiego Tygodnia Parlamentarnego, w którym udział wzięło 100 parlamentarzystów krajowych, w tym 5 przewodniczących parlamentów. Podkreślił sukces wspomnianego wydarzenia, ale wspominał, że jest jeszcze pole do poprawy, w szczególności dotyczące czasu trwania dyskusji.

3. Prezentacja programu Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE w roku 2013

Sekretarz generalny Izby Reprezentantów pan **Socratous** przedstawił porządek obrad Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej, która odbędzie się w Nikozji w kwietniu br. Przewodniczący Parlamentów zajmą się kwestią roli parlamentów narodowych UE w promowaniu demokracji i praw człowieka w krajach trzecich, koncentrując się w szczególności na regionie Morza Śródziemnego. Ponadto Konferencja Przewodniczących omówi kwestię zbliżenia obywateli do Unii Europejskiej, jak również kwestię spójności społecznej w czasach zaciskania pasa i rolę parlamentów narodowych.

Propozycja dodania dwóch pozycji do porządku obrad następnej Konferencji Przewodniczących, czyli kwestii regionu Morza Śródziemnego oraz tematu "Parlament, opinia publiczna i media" została złożona przez Przewodniczącego Izby Reprezentantów

Belgii pana **Andre Flahaut**. Odnosząc się do tych kwestii, pan Socratous stwierdził, że obie kwestie zostały już należycie uwzględnione w programie - zostały ujęte w porządku obrad w dwóch pierwszych punktach.

Odnosząc się do tematu artykułu 13 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej, nieformalna dyskusja na temat którego została zaplanowana na odrębną sesję podczas Konferencji Przewodniczących w formule "jeden plus jeden". Kilka delegacji podkreślało potrzebę osiągnięcia znaczącego postępu podczas KPPUE w kwietniu i stwierdziło, że podjęte decyzje powinny być zawarte we wnioskach z KPPUE, które zostaną przyjęte przez Przewodniczących. Zwracali uwagę, że dotychczas odbyło się wiele nieformalnych dyskusji i przedstawiono różne propozycje, więc konieczne jest ich ustrukturyzowanie i wyciągnięcie wniosków. Zaproponowali w związku z tym, że Konferencja Przewodniczących powinna wykorzystać dotychczas wykonaną pracę kilku parlamentów narodowych.

Komentując powyższe wskazówki, pan Socratous podkreślił, że o włączeniu wspomnianego tematu do formuły "jeden plus jeden" podczas KPPUE zdecydowano w celu udokumentowania intencji większości parlamentów narodowych, które będą mogli przedstawić w ramach otwartej dyskusji, co z kolei ułatwi osiągnięcie postępów w tym temacie. Dodał, że jeśli uda się osiągnąć znaczący wynik, znajdzie to odzwierciedlenie w konkluzjach KPPUE.

4. IPEX

Dr **Horst Risse**, Sekretarz Generalny niemieckiego Bundestagu i przewodniczący Rady IPEX, przedstawił raport roczny z działalności IPEX za rok 2012. W swoim raporcie dr Risse wspomniał, że w związku z tym, że istnieje duża rozbieżność między tym, co parlamenty narodowe powinny wiedzieć, a rzeczywiście posiadaną przez nie wiedzą na temat zadań, które powinni realizować krajowi korespondenci IPEX, postanowiono sporządzić opis zadań korespondentów krajowych, który został przedstawiony na spotkaniu Sekretarzy Generalnych. Wspomniał również, że opis zadań korespondentów krajowych stanowi jedynie zalecenie i że jego celem nie jest w żadnym razie ingerowanie w suwerenne decyzje parlamentów narodowych.

Wypowiadając się na temat rozwoju IPEXu w roku 2012, dr Risse pochwalił postęp w odniesieniu do stosowania symboli IPEX i rozwoju sekcji prasowej na stronie IPEX, która jest

regularnie wykorzystywana przez parlamenty narodowe do przekazywania informacji o aktualnych zagadnieniach w polityce europejskiej. Podkreślił, że istotne jest wypracowanie wspólnej interpretacji zapisów Traktatu z Lizbony, w tym definicji „uzasadnionej opinii” w art. 7(2) Protokołu 2, w celu zapewnienia wzajemnej znajomości krajowych procedur oceniania europejskich wniosków legislacyjnych i debatowania nad nimi. Zawartość IPEX została dodatkowo wzbogacona sporządzonymi przez parlamenty narodowe opisami ich procedur roboczych związanych ze sprawdzaniem zastosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności. Użyta w tym celu ustandaryzowana tabela pozwala na porównanie i zrozumienie procedur roboczych w różnych parlamentach narodowych. Wzrosła również wartość informacyjna strony internetowej Konferencji Przewodniczących, na której opublikowano wyniki poprzednich konferencji. Oznacza to, że IPEX zaczyna również pełnić funkcję archiwum.

Przewodniczący Rady IPEX poinformował również Sekretarzy Generalnych o projektach partnerskich w ramach IPEX, które zostały niedawno uruchomione i mają na celu wymianę najlepszych praktyk i dalsze propagowanie IPEX. Projekty te mają na celu utworzenie stosunkowo niewielkich sieci korespondentów IPEX w celu udoskonalenia wymiany najlepszych praktyk.

Dr Risse wezwał również Sekretarzy Generalnych do wsparcia propozycji, które przedstawił, w celu dalszego zwiększania międzyparlamentarnej wymiany informacji za pośrednictwem platformy IPEX.

W swojej pierwszej sugestii wezwał Sekretarzy Generalnych do zaproponowania Przewodniczącym Parlamentów prowadzenia międzyparlamentarnej wymiany informacji na temat tych stałych konferencji poprzez IPEX, która to propozycja została zawarta w pkt. 7 konkluzji IPEX. W opinii dr Risse, gdyby IPEX poszerzył w taki sposób zakres świadczonych przez siebie usług, mogłoby to również przyczynić się do spopularyzowania tych konferencji i zwiększenia liczby informacji na ich temat.

Jego druga sugestia dotyczyła tego, by Sekretarze Generalni zwrócili się do Przewodniczących parlamentów, aby poinformowali Komisję Europejską o zainteresowaniu parlamentów narodowych otrzymywaniem pełnego zakresu dokumentów COM, które powinny być dostępne dla nich poprzez IPEX. Odnosi się to w szczególności do dokumentów COM przyjętych przez kolegium komisarzy i przekazywanych przez Komisję wyłącznie

Radzie. Wzmocni to zdolność parlamentów narodowych do monitorowania działań swoich rządów w Radzie. Powiedział, że propozycja ta została zawarta w pkt. 9 konkluzji IPEX.

Zgodnie z wytycznymi IPEX, Sekretarze Generalni zgodzili się na skład Rady IPEX na czas trwania litewskiej prezydencji Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE w okresie 2013/2014 (w skład Rady IPEX wchodzi również Senat RP), jak wskazano w pkt. 2 konkluzji IPEX. Niemiecki Bundestag zadeklarował gotowość dalszego przewodniczenia Radzie IPEX i dr Horst Risse, Sekretarz Generalny Bundestagu, został jednogłośnie wybrany na to stanowisko.

Sekretarze Generalni jednogłośnie przyjęli konkluzje w sprawie IPEX.

Opracowała:

Dr Magdalena Skulimowska